

Provtagning – isocyanater

Beroende på storlek av provtagare kan prov tas under tider upp till 30 minuter eller upp till cirka 3 timmar.

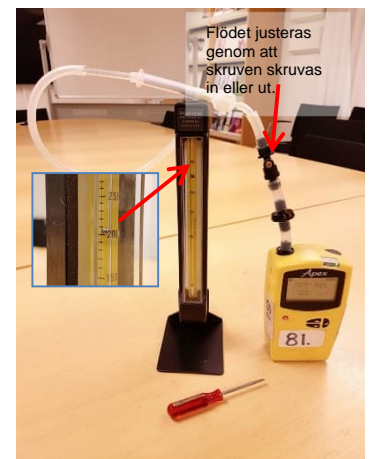
Material som normalt finns med vid beställning.

- Pump med påkopplad flödesbegränsare med kort slang. Eventuellt medföljer även en laddare. Om pumpen ska användas flera dagar ska den placeras i laddaren över natten.
- Längre slang med klämma så att provtagaren kan monteras i rätt position vid en personburen mätning. Den korta yttre slangbiten på flödesbegränsaren byts då ut mot den längre slangen.
- Bälte så att pumpen kan fästas vid midjan på en person vid personburen mätning.
- Flödesmätare med slang som ska kopplas till provtagaren vid justeringen av flödet.
- Liten skruvmejsel.
- Analysbeställning.
- Buntband som kan användas för att försluta väskan då den skickas tillbaka.
- Adresslapp som ska fästas extra på väskan för att komplettera den ordinarie företagspaket-etiketten då materialet skickas tillbaka till laboratoriet.

Vid provtagningen används oftast luftpumpar av typen Casella CEL Apex Pro med påkopplad flödesbegränsare. Pumpen är förinställd på flödet 1 liter/minut (eller högre) men flödesbegränsaren gör att flödet genom provtagaren kan justeras till cirka 200 ml/minut (0,2 liter/minut). Detta sker efter att provtagaren monterats på slangen från flödesjusteraren (se punkterna 4-6 nedan). Det är inte viktigt att flödet blir precis 200 ml/minut men anteckna det värde som erhålls i analysbeställningen. Detta tillsammans med provtagningstiden i minuter gör att provtagningens volym kan räknas ut.

Gör så här:

1. Ta bort propparna i provtagarens ändrar. Spara dem så att de kan sättas tillbaka igen efter avslutad provtagning.
2. Montera provtagaren på slangen på flödesjusteraren. Om en stationär mätning ska göras krävs endast en liten slangbit mellan flödesbegränsaren och provtagaren. Om en personburen mätning ska göras så ersätts den kortare slangbiten med en längre slang.
3. Sätt på pumpen genom att trycka in den röda knappen. Vänta cirka fem sekunder.
4. Koppla flödesmätarens slang till provtagaren enligt Figuren.
5. Starta pumpen genom att trycka in knappen längst till höger på provtagaren (←).
6. Använd en liten skruvmejsel för att justera flödet. Kulan i flödesmätaren ska hamna på cirka 200 - 250 ml/minut (0,2 – 0,25 liter/minut). Skruva medurs för att minska flödet och moturs för att öka flödet. Anteckna flödet i analysbeställningen.
7. Pumpen kan nu slås av. Detta görs genom att den högra knappen (←) hålls intryckt under cirka 3 sekunder. [anm. Ovanstående flödesjustering behöver inte göras på provtagningsplatsen. Den kan istället göras i lugn och ro på ett kontor innan själva provtagningen. Om det dröjer innan provtagningen startar kan tillfälligt proppen på provtagaren sättas på i väntan på provtagningen.]
8. Provtagare och pump kan nu användas för provtagningen som startas då man trycker på den högra knappen (←).
9. Mätningen avslutas genom att man håller den högra knappen (←) intryckt under cirka tre sekunder. För att släcka displayen håller man sedan den röda knappen intryckt under cirka tre sekunder.
10. Lossa provtagaren, sätt på ändpropparna på provtagarna och placera varje provtagare i den påse i vilken den kom.

Vänd

Vid provtagningen är det viktigt att anteckna tiden för start och stopp. Om provtagaren slås av vid exempelvis en lunchpaus eller ett annat avbrott ska detta också tas hänsyn till. Gör en anteckning om eventuella avbrott i analysbeställningen så att det går att beräkna den totala provtagningstiden. Vid längre avbrott i en mätning så bör också provtagarens ändpropp tillfälligt sättas dit under avbrottet. Eventuellt kan flödet kontrolleras en andra gång efter avslutad provtagning.

Placera allt material inklusive den ifyllda analysbeställningen i väskan. Säkra väskan med ett eller två av de medföljande buntbanden. Sätt på den bifogade extra adressetiketter vid sidan av den ordinarie företagspaket-etiketten och skicka tillbaka väskan till laboratoriet som ett företagspaket.

Kontaktperson

[Per Leanderson](#), 010-103 44 10

Senast uppdaterad; 260304/PL

Adress: Arbets- och miljömedicinska laboratoriet
Universitetssjukhuset, 581 85 Linköping

Besöksadress: Hälsans Hus, runt hörnet vid ingång 14
Universitetssjukhuset, Linköping
www.regionostergotland.se/amm

Skanna QR-koden för vägbeskrivning

